

گلپر و خواص آن

گلپر گیاهی است معطر که می توان از تمام بخش های آن در صنعت غذا و دارو استفاده کرد ...

گلپر گیاهی است معطر که می توان از تمام بخش های آن در صنعت غذا و دارو استفاده کرد .
 گلپر گیاهی گلدار ، علفی و چند ساله از تیره چتریان است .
 نام علمی این گیاه Heracleum persicum است .
 این گیاه بومی ایران بوده و در نواحی نمناک کوهستانی ایران و حاشیه های آن می روید .
 همه ی گونه های این گیاه معطر هستند و برخی گونه ها در آشپزی ایرانی به عنوان ادویه و برخی دیگر در صنعت داروسازی کاربرد دارند .
 دانه های گلپر بسیار نازک بوده و دارای طعم تند و معطر است .
 پودر دانه های این گیاه بیشترین کاربرد را برای مواد غذایی دارد ، به عنوان مثال پودر گلپر را می توان روی باقلای پخته ، عدس و دیگر حبوبات ، سیب زمینی پخته و انواع سوپ ها و خورش ها و همچنین روی انار دانه شده پاشید .

ترکیبات گلپر

گلپر دارای مس بوده و از نظر ترکیبات شیمیایی به خصوص در دانه های آن ، اسانس روغنی فراری وجود دارد که از گرد آن برای معطر ساختن بعضی غذاها استفاده می شود . مهم ترین روغن فرار موجود در گلپر ، آنتول (anethole) نام دارد .

موارد استفاده از آنتول به شرح زیر است :

- 1 -- به عنوان طعم دهنده در صنایع غذایی و دارویی ، از جمله در صنایع قنادی و شیرینی پزی ، در محلول های دهان شویه ، در خمیر دندان و یا گرده های مورد استفاده در دندانپزشکی ، در آشامیدنی های غیرالکلی و فرآورده های دارویی دیگر .
- 2 -- به عنوان معطر کننده در صابون و خمیر دندان
- 3 -- به عنوان عامل حساس کننده در بی رنگ کردن فیلم های عکاسی
- 4 -- به عنوان عامل جذب کننده مواد در مشاهدات میکروسکوپی
- 5 -- به عنوان عامل ضد نفخ در مصارف دارویی
- 6 -- استفاده از آنتول در سنتز آلدئید
- 7 -- تهیه دی هیدرو آنتول به طریقه نیمه سنتزی
- 8 -- تهیه پارامتوکسی هیدرو تروپیک آلدئید

خواص دارویی این گیاه :

- * اسانس گلپر به عنوان آنتی اکسیدان در کاهش خطرات قلبی عروقی و کاهش مقادیر لیپوپروتئین های سرم نقش دارد .
- * مقوی معده و سایر اندام های گوارش است .
- * ضد نفخ است .
- * ترشحات معده را زیاد کرده و سموم بدن را دفع می کند .
- * ضد عفونی کننده و میکروب کش قوی است .
- * باعث ازدیاد شیر مادر است .
- * خوردن کم آن باعث شادی و نشاط می شود .
- * برای هضم غذا موثر است .
- برای کمردردهای ناشی از رطوبت مفید است و می توان آن را همراه با غذا میل کرد .
- * قطع کننده ی بلغم و دفع کننده ی باد و نفخ شکم است .
- * بهترین دارو برای معالجه ی هیستری است .
- * دم کرده ی ریشه ی آن برای رفع ناراحتی های عصبی مفید است .

- * برای تقویت حافظه کاربرد دارد .
- * ضماد گلپر با موم و روغن جهت تسکین سیاتیک مفید است .
- * ضماد گلپر با روغن زیتون برای از بین بردن سیاهی زیر چشم و مالیدن پخته ی آن با سرکه و پوست انار جهت بواسیر نافع است .
- * پاشیدن گرد گلپر روی زخم های خوره ای و جذام سودمند می باشد .

توجه :

- * مصرف زیاد گلپر سبب سقط جنین می شود ، از این رو خانم های باردار در خوردن زیاد آن مجاز نیستند .
- * با وجود تمام خواص مثبت گلپر نباید از گرد گلپر به مقادیر زیاد استفاده کرد چون ایجاد تپش قلب می کند .
- مقدار مجاز مصرف پودر دانه گلپر ، 4 گرم در روز است .